

(POCS 2020) Informe de les actuacions realitzades i dels resultats obtinguts

Informe de les actuacions realitzades i dels resultats obtinguts

30 de juliol 2021 versió revisada

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

S/ Sistema de
Salut de Catalunya

Coordinació:

Mireia Jané, Ana Martínez i Conchita Izquierdo

Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Agència de Salut Pública de Catalunya.

Autors:

Ana Martínez, Conchita Izquierdo, Mireia Jané (ASPCAT), Daniel Vilar, Sergi Albors (CatSalut), Jaume Lopez, Montserrat Font (CECAT, Departament d'Interior), Montse Aran, Santi Segalà (SMC), Marta Oset, Elena Juanola (Institut Català de Seguretat i Salut Laboral), Angel Sandoval (Direcció General de Protecció Social), Nuria Torres (SEM), Aina Estarellas (IMLCFC), Sara Goset, Julia de Miguel (Creu Roja), Mercè Estrem (Unió Catalana d'Hospitals), Maribel Pleguezuelos (FMC).

Organismes participants:

Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT)

Servei Català de la Salut (CatSalut)

Departament d'Interior

Departament de Treball, Afers socials i Famílies

Servei Meteorològic de Catalunya (SMC)

Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM)

Institut Català de la Salut (ICS)

Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)

Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACMC)

Federació de Municipis de Catalunya (FMC)

Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya (CCFC)

Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC)

ConSORCI de Salut i Social de Catalunya (CSC)

Unió Catalana d'Hospitals

ConSORCI de Serveis Socials de Barcelona (CSSBcn)

Creu Roja

Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya

Agraïments: a tots els organismes participants i totes aquelles persones implicades que fan possible el desenvolupament del POCS.

Alguns drets reservats

© 2021, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la [pàgina web de Creative Commons](#)

Assessorament lingüístic:

Secció de Planificació Lingüística del Departament de Salut

URL: [Actuacions POCS 2018](#)

Sumari

1	INTRODUCCIÓ	5
2	ACTIVITATS REALITZADES DURANT L'ESTIU DEL 2020	6
2.1	EN RELACIÓ AMB L'OBJECTIU 1	6
2.2	Dades de les defuncions funeràries associades a la temperatura en els deu municipis monitorats	6
2.2.1	Dades de les defuncions judicials (Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya).	9
2.2.2	Dades dels quatre hospitals sentinella.....	10
2.2.3	Activació de la fase 2 d'alerta	14
	i. Avisos de temperatura màxima extrema i d'onada de calor.....	14
	ii. Activació de la fase 2.	22
	iii. Defuncions durant la fase 2.....	27
	iv. Cops de calor notificats a la XVEC	27
2.2.4	Valoració de l'activitat assistencial a Catalunya.....	27
	I) Evolució de l'activitat d'urgències ateses a Catalunya.....	27
	II) Evolució de l'activitat d'urgències hospitalàries ingressades a Catalunya	28
	III) Visites als centres i dispositius d'urgències d'atenció primària.....	29
2.3	EN RELACIÓ AMB L'OBJECTIU 2.....	32
2.3.1	Actuacions realitzades pel SEM – 061Cat Salut Respon	32
2.3.2	Actuacions realitzades per la Creu Roja	33
2.3.3	Actuacions realitzades pel Departament d'Interior	35
2.3.4	Actuacions realitzades pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies	36
2.3.5	Actuacions realitzades per l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM)	38
2.3.6	Actuacions realitzades per la Federació de Municipis de Catalunya (FMC)	38
2.3.7	Actuacions realitzades pel Consorci de Salut i Social de Catalunya	39
2.3.8	Actuacions realitzades per la Unió Catalana d'hospitals	39
3	ANNEXOS.....	44

1 INTRODUCCIÓ

L'any 2004, el Departament de Salut va posar en marxa per primera vegada el Pla d'actuació per prevenir els efectes de les onades de calor sobre la salut (POCS). Es tracta d'un pla interdepartamental i multidisciplinari, en el qual participen, a més de l'esmentat departament, el Departament d'Interior, el Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), el Departament de Treball, Afers Social i Famílies, el Pla nacional d'urgències de Catalunya (PLANUC), el Sistema d'Emergències Mèdiques (SEMSA), l'Institut Català de la Salut (ICS), l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), els Serveis Personals de Barcelona, l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACMC), la Federació de Municipis de Catalunya (FMC), el Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya (CCFC), l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC), el Consorci de Salut i Social de Catalunya, la Unió Catalana d'Hospitals, el Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSBcn) i la Creu Roja.

Els objectius del POCS 2020, han estat els següents:

1. Predir amb la màxima anticipació que permetin els mitjans tècnics les possibles situacions meteorològiques de risc (de l'1 de juny al 30 de setembre).
2. Minimitzar els efectes negatius de les onades de calor sobre la salut de la població de Catalunya, i especialment dels grups més vulnerables: gent gran (sobretot els més grans de 75 anys), nadons, persones amb discapacitats físiques o psíquiques que tinguin limitada la seva autocura, persones amb malalties cròniques, persones fràgils que viuen soles, persones amb condicions socials precàries, pacients que prenen medicacions que actuen sobre el sistema nerviós central, persones que realitzen una activitat física intensa o aquelles que han de romandre a l'aire lliure o hi han de fer activitat física (incloses les activitats laborals), entre d'altres.
3. Coordinar les mesures i els recursos existents a Catalunya per fer front a les possibles onades de calor.

La coordinació del POCS la realitzen l'Agència de Salut Pública de Catalunya i el Servei Català de la Salut. Es coordinen els organismes i departaments següents: Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), Departament d'Interior, Pla nacional d'urgències de Catalunya (PLANUC), Sistema d'Emergències Mèdiques (SEMSA), 061CatSalut Respon,

Departament de Treball, Afers socials i Famílies, Serveis Personals de Barcelona, Associació Catalana de Municipis i Comarques, Federació de Municipis de Catalunya, Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya, Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya, Consorci de Salut i Social de Catalunya, Unió Catalana d'Hospitals, Consorci de Serveis Socials de Barcelona i Creu Roja.

Les activitats que es duen a terme per aconseguir la coordinació de mesures per fer front a possibles onades de calor són fonamentalment les següents:

- Revisió del Pla i posada a punt.
- Reunió prèvia al començament de la temporada d'aplicació del POCS per tal de posar en marxa els mecanismes de vigilància, de comunicació i d'alerta necessaris dins del Pla. En aquesta reunió també s'avalua la temporada anterior.
- Reunions, en cas necessari, entre els diferents organismes i departaments participants per tal de portar a terme els objectius 1 i 2.

2 ACTIVITATS REALITZADES DURANT L'ESTIU DEL 2020

2.1 EN RELACIÓ AMB L'OBJECTIU 1

2.2 Dades de les defuncions funeràries associades a la temperatura en els deu municipis monitorats

A partir del dia 1 de juny es van recollir les temperatures diàries i les previsions de deu ciutats de Catalunya: Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Manresa, Mataró, Santa Coloma de Gramenet, Sabadell, Terrassa, Girona, Lleida i Tarragona. També es va fer un monitoratge diari de les defuncions proporcionades per les funeràries dels mateixos deu municipis, tal com s'estableix en la fase d'actuació 0 del POCS.

A partir del dia 15 de juny des de la Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública (SGVRESP) de l'ASPCAT, es va fer una divulgació setmanal qualitativa de les dades de temperatures i defuncions, tal com s'estableix en la fase d'actuació 1 del POCS. La fase 1 de vigilància diària i divulgació setmanal de la valoració qualitativa de les dades de temperatures i defuncions es va mantenir activa fins el dia 31 d'agost.

Durant el mes de setembre es va continuar fent el seguiment diari de les dades de temperatures i defuncions.

A les **figures 1-4** s'observa la distribució de les defuncions i temperatures màximes i mínimes en 10 municipis de Catalunya durant els anys 2019 i 2020, als mesos de juny, juliol, agost i setembre.

Figura 1: Indicadors al mes de juny. Font de dades: SMC i Serveis funeraris dels municipis monitorats

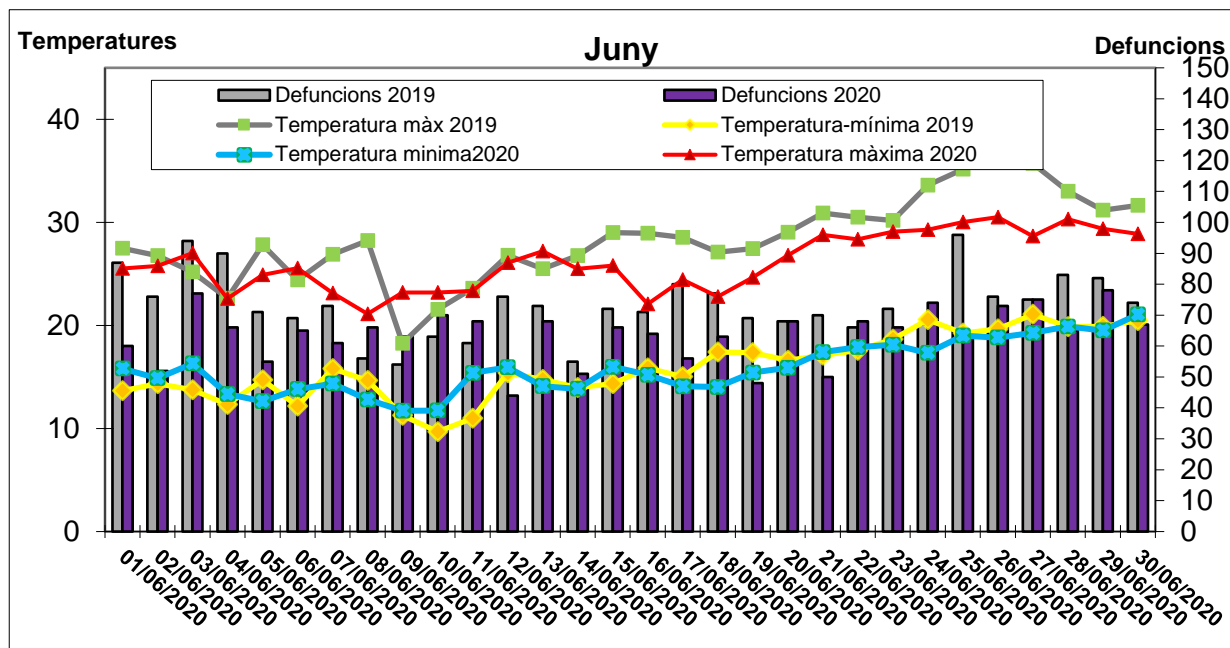

Figura 2: Indicadors al mes de juliol. Font de dades: SMC i Serveis funeraris dels municipis monitorats

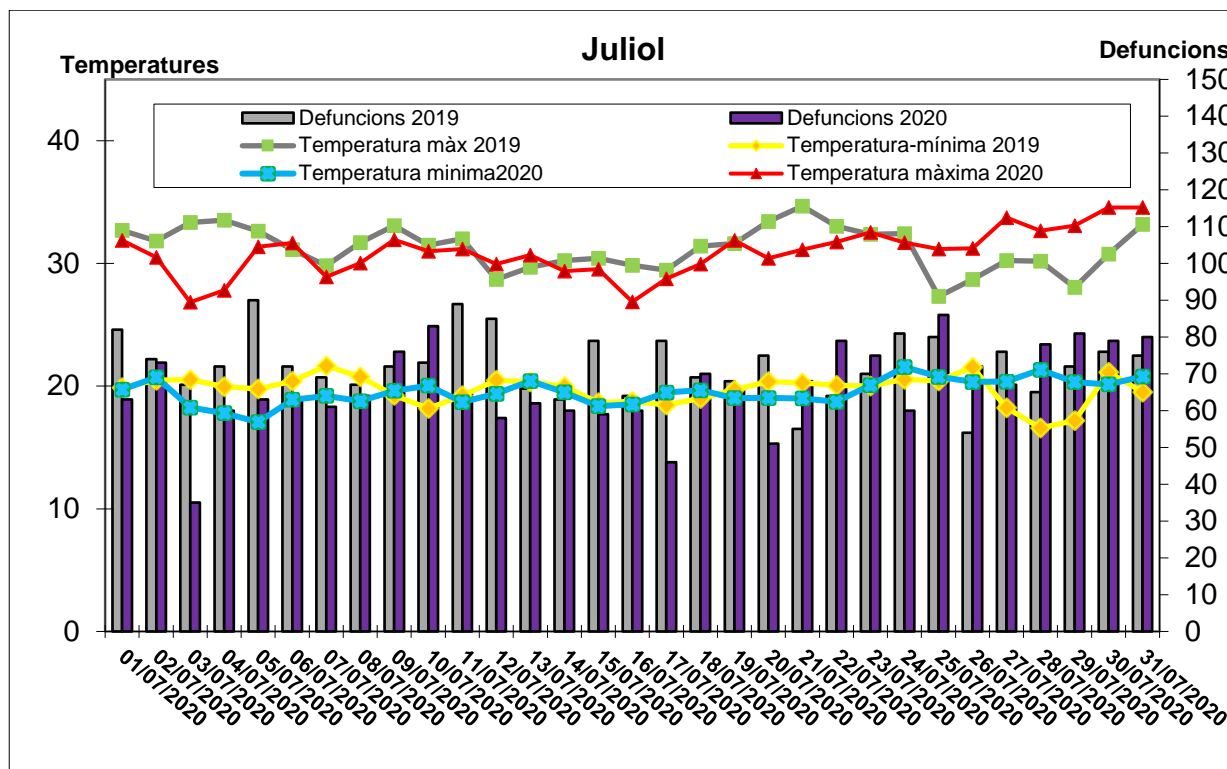

Figura 3: Indicadors al mes d'agost. Font de dades: SMC i Serveis funeraris dels municipis monitorats

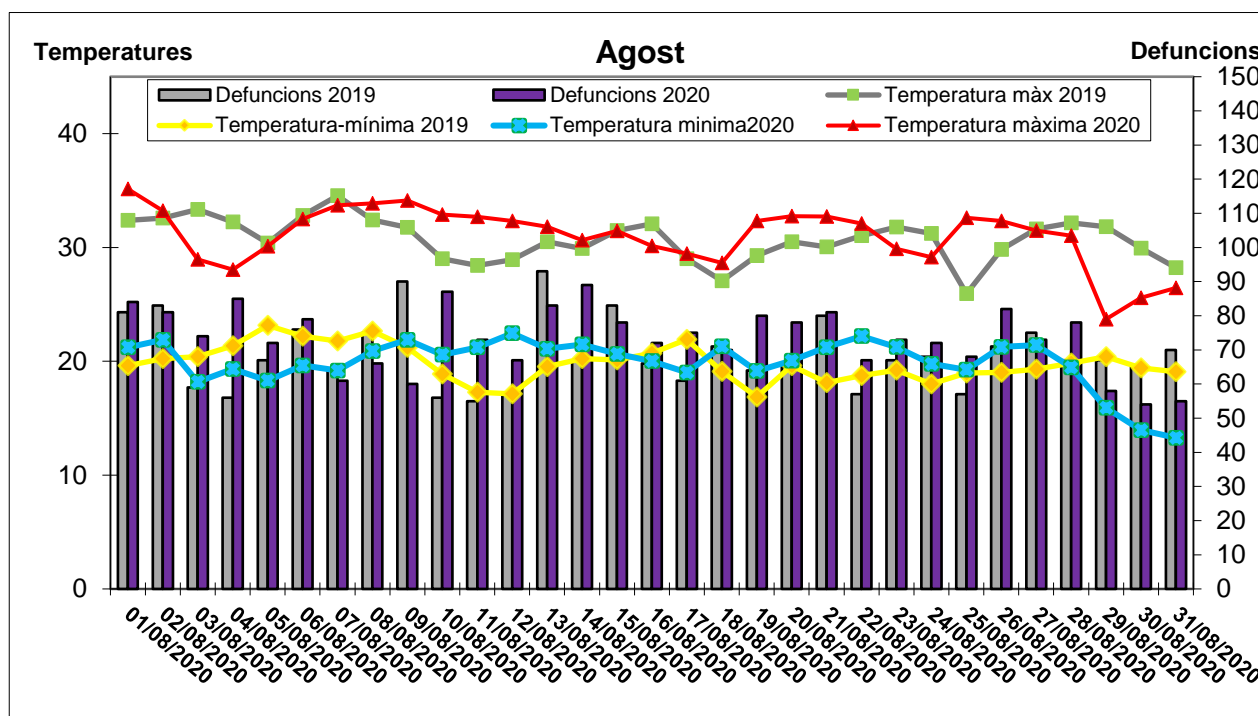
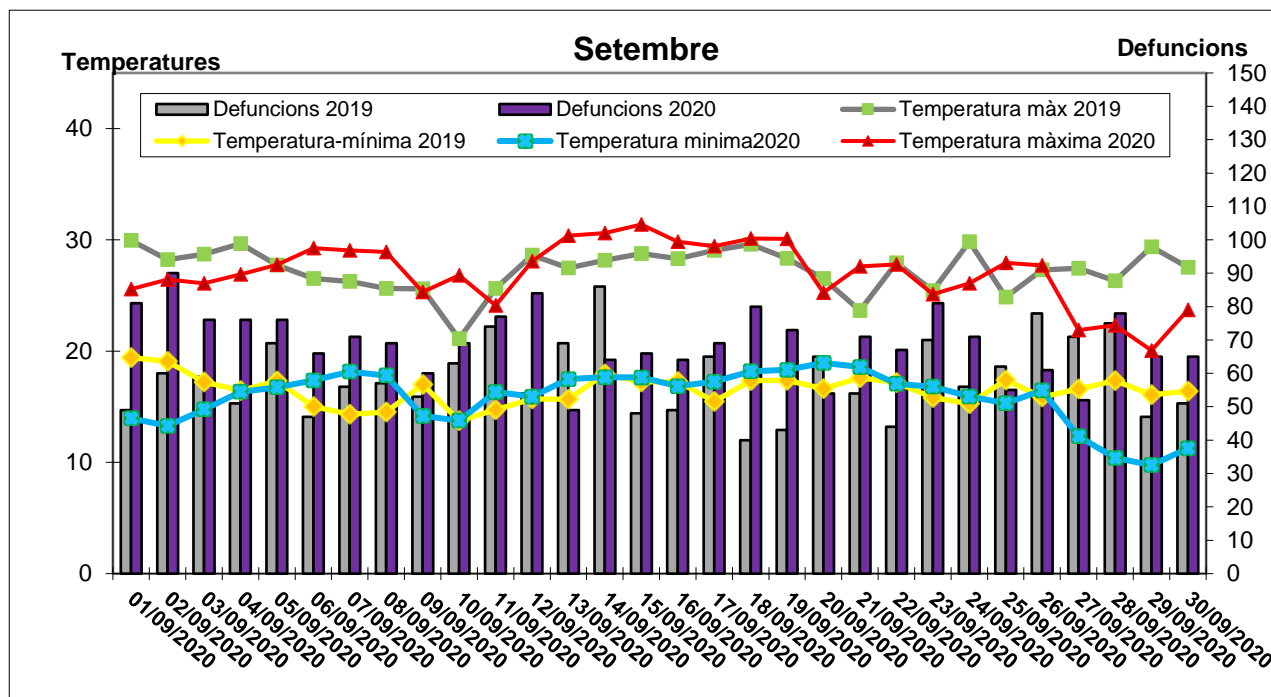

Figura 4: Indicadors al mes de setembre. Font de dades: SMC i Serveis funeraris dels municipis monitorats

Valoració defuncions setmanals a 2020 respecte l'any 2019

Als gràfics anteriors (figures 1-4) s'observen les defuncions diàries registrades en els 10 municipis monitorats, segons les dades funeràries, i la mitjana de les temperatures diàries màxima i mínima assolides en els mateixos.

Durant l'estiu de 2020 marcat per la pandèmia, es troba que a les setmanes entre el 15 i 21 de juny i del 29 de juny al 5 de juliol la mitjana de defuncions notificada des de les funeràries va ser paradòicament inferior de manera estadísticament significativa a la de 2019.

Només durant la setmana del 17 al 23 d'agost de 2020 (fase-2 temperatura màxima extrema) es va observar que el número de defuncions va ser superior (mitjana = 74,9) respecte a la mateixa setmana de 2019 (mitjana = 65,5) $p < 0,05$.

2.2.1 Dades de les defuncions judicials (Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya).

Durant aquest període, l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC) va dur a terme l'estudi de les morts judicials.

El 31 de juliol l'IMLCFC va notificar **2 defuncions** per cop de calor que havien tingut lloc els dies 21/07/2021 i 26/07/2021. Es tractava de 2 homes de 48 i 25 anys. Els dos van patir el cop de calor a l'exterior, el primer va ser trobat a la via pública i l'altre treballava a la platja com a socorrista. Ambdós dos van ser traslladats a l'hospital on van ser èxits. En relació als factors de risc individuals, tots dos en tenien (obesitat i tractament antidepressiu un, i consum de drogues l'altre). Els municipis on es van donar els cops de calor: l'Ampolla i Cambrils.

Aquest any 2020 no es van notificar cops de calor als Serveis de Vigilància Epidemiològica de Catalunya.

2.2.2 Dades dels quatre hospitals sentinella

També es van registrar diàriament, a partir del dia 1 de juny, les dades d'activitat hospitalària de quatre grans hospitals de Barcelona (Hospital Universitari Vall d'Hebron, Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Hospital Clínic i Hospital del Mar).

Per tal de seguir l'evolució de l'activitat assistencial de forma més exhaustiva, diàriament es monitoren les xifres d'activitat, d'urgències ateses i ingressades, i la mortalitat hospitalària dels quatre centres hospitalaris sentinella de Barcelona (Vall d'Hebron, Hospital Clínic, Sant Pau i Hospital del Mar). El comportament d'aquestes dades ens és útil com a referència i alerten de les variacions importants que van succeint, encara que els resultats no siguin estrictament extrapolables a la globalitat de Catalunya.

A continuació figuren els gràfics que es van elaborant per dur a terme el seguiment. El seguiment de dades diàries d'aquests **quatre hospitals sentinella** fan referència als mesos de juny, juliol, agost i setembre:

La font de la qual procedeixen totes les dades és de l'aplicació informàtica del Pla Nacional d'Urgències de Catalunya (PLANUC).

Figures 5-8: Distribució d'èxits, urgències ateses i urgències ingressades als quatre hospitals sentinella. Anys 2020-2019. Mes de juny, juliol, agost i setembre. Font: Pla Nacional d'Urgències de Catalunya (PLANUC)

Figura 5: Indicadors al mes de juny

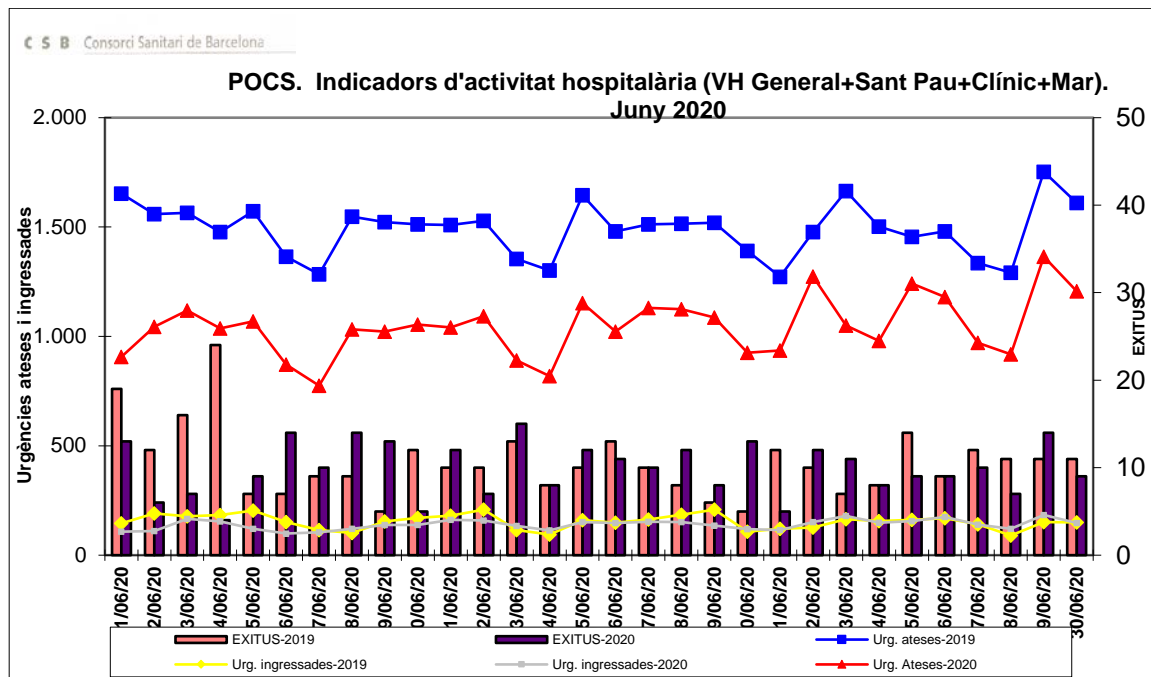

Figura 7: Indicadors al mes de juliol

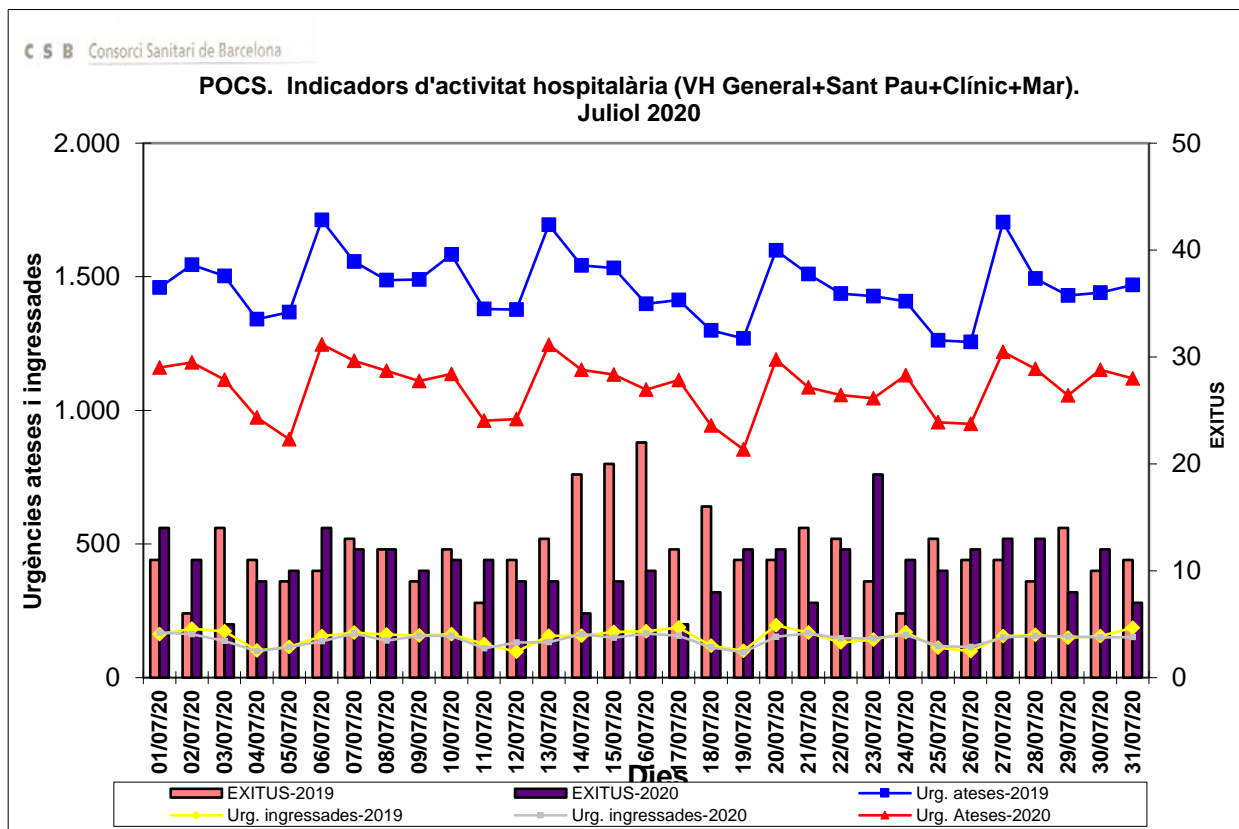

Figura 7: Indicadors al mes d'agost

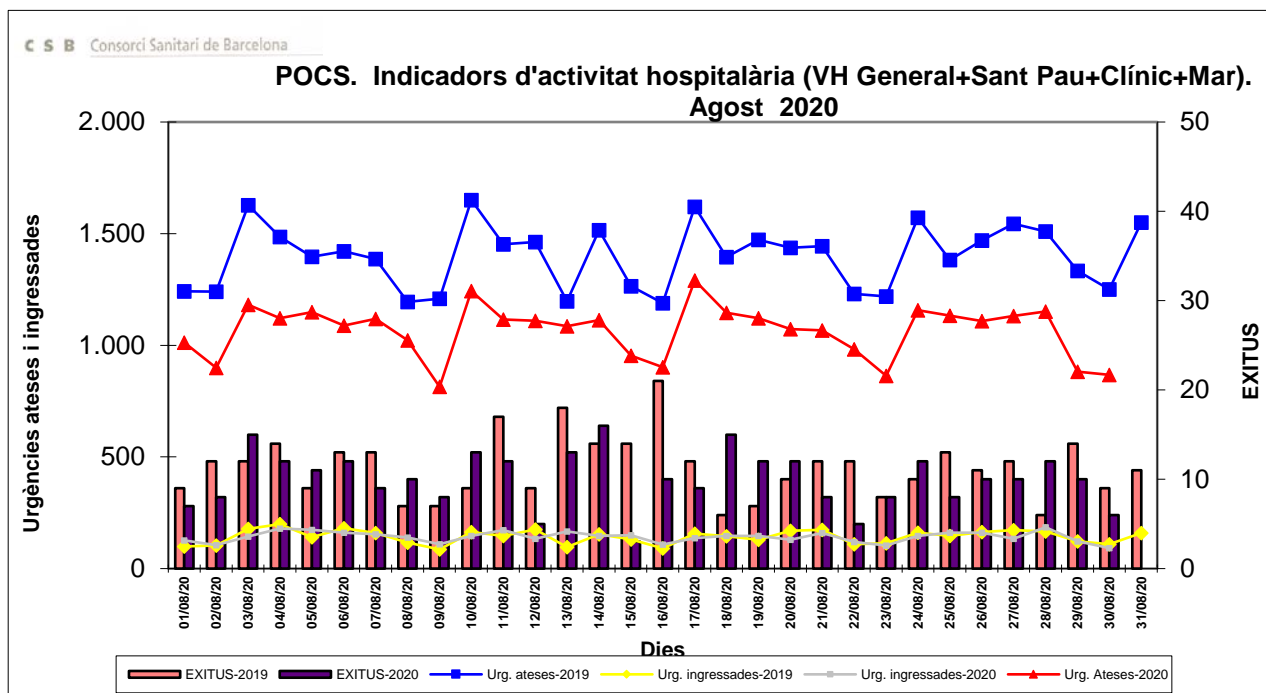
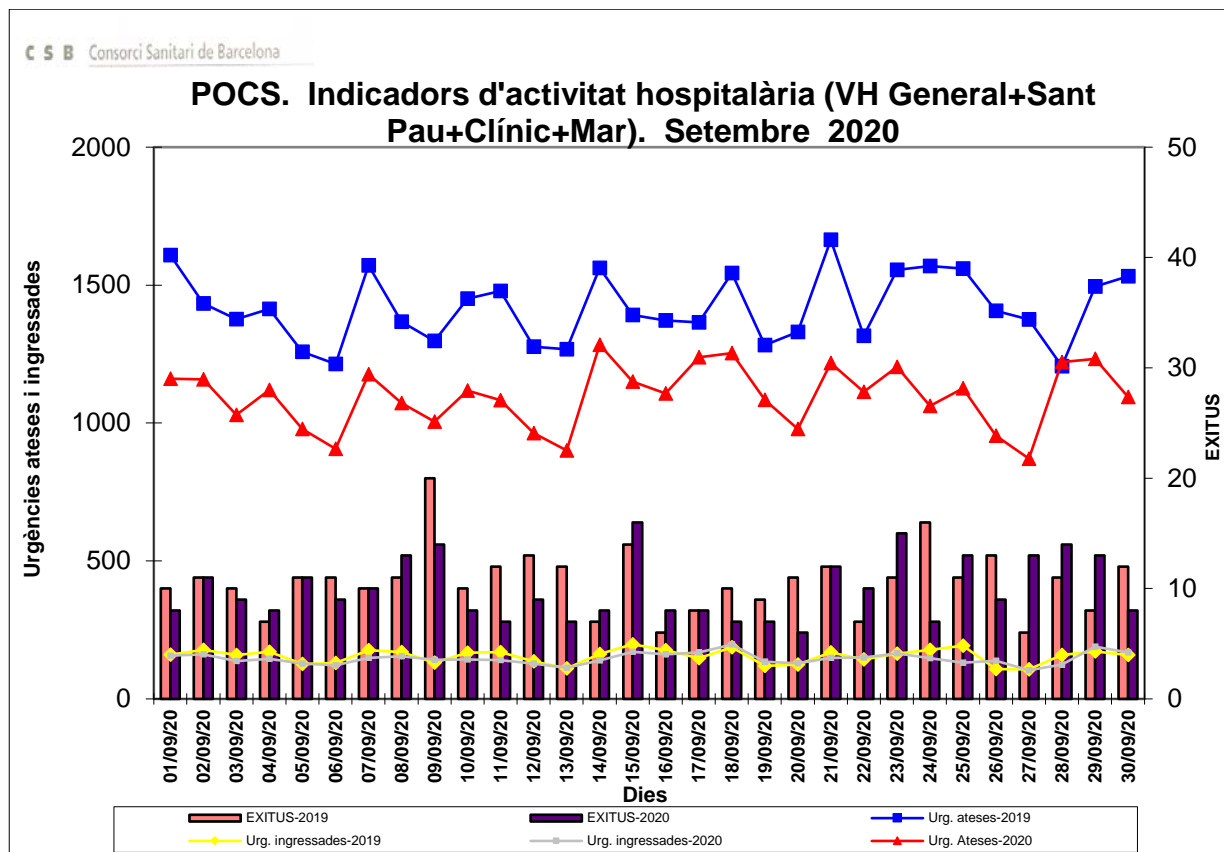

Figura 8: Indicadors al mes de setembre

Valoració de les dades hospitalàries setmanals a 2020 respecte a 2019

En quant a les **dades hospitalàries**, es van analitzar des del 27 de juliol al 30 d'agost i es va trobar en cada setmana una disminució estadísticament significativa en les urgències ateses a 2020 en relació amb la mateixa setmana de 2019:

- Durant la setmana del **27 de juliol al 2 d'agost** es va observar una disminució estadísticament significativa en les urgències ateses a 2020 (mitjana = 1.087,9) en relació amb la mateixa setmana de 2019 (mitjana = 1.431,3), $p < 0,05$.
- També en la setmana del **3 al 9 d'agost** es va observar aquesta disminució a 2020 (mitjana = 1.070,9) en relació amb la mateixa setmana de 2019 (media = 1.388,6), $p < 0,05$.
- En la setmana del **10 al 16 d'agost** s'ha observat una disminució estadísticament significativa en les urgències ateses el 2020 (mitjana = 1.074,9) en relació amb la mateixa setmana de 2019 (mitjana = 1.399,3), $p < 0,05$.
- Igualment a la setmana del **17 al 23 d'agost** es va observar una disminució estadísticament significativa en les urgències ateses el 2020 (mitjana = 1.077,7) en relació amb la mateixa setmana de 2019 (mitjana = 1.402,7), $p < 0,05$.
- També a la **setmana del 24 al 30 d'agost** es va observar una **disminució** estadísticament significativa en les urgències ateses el 2020 (mitjana = 1.061,6) **en relació amb la mateixa setmana de 2019 (mitjana = 1.437,4), $p < 0,05$**

2.2.3 Activació de la fase 2 d'alerta

i. Avisos de temperatura màxima extrema i d'onada de calor

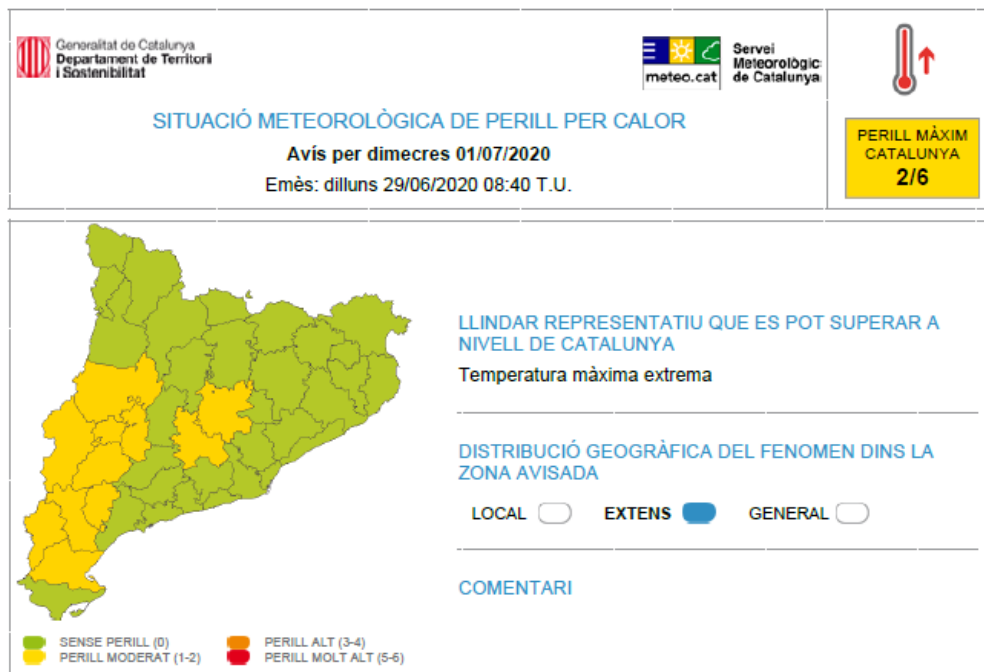
L'estiu de 2020, el Servei Meteorològic de Catalunya **va emetre 8 avisos de calor: 2 d'onada de calor**, i **6 de temperatura màxima extrema** en les ocasions següents:

JUNY

Al Juny de 2020 des del SMC es van emetre:

1 Avís de TME el 29 de juny per al 1 de juliol (figura 9)

Figura 9 Avisos de temperatura màxima extrema per al 1 de juliol.

JULIOL

Al mes de juliol de 2020 van haver:

2 avisos de TME

1 avís d' onada de calor

Avís de TME el 26 de juliol per al 27 i 28 de juliol (figura 10)

Avís de TME el 29 de juliol per al dia 30 de juliol (figura 11)

Avís d' onada de calor el 30 de juliol per al 31 de juliol i 1 d'agost (figura 12).

El dissabte dia 1 d'agost l'SMC va informar de la **finalització de l'episodi de calor** (figura 13)

Figura 10: Avisos de TME per al 27 i 28 de juliol de 2020

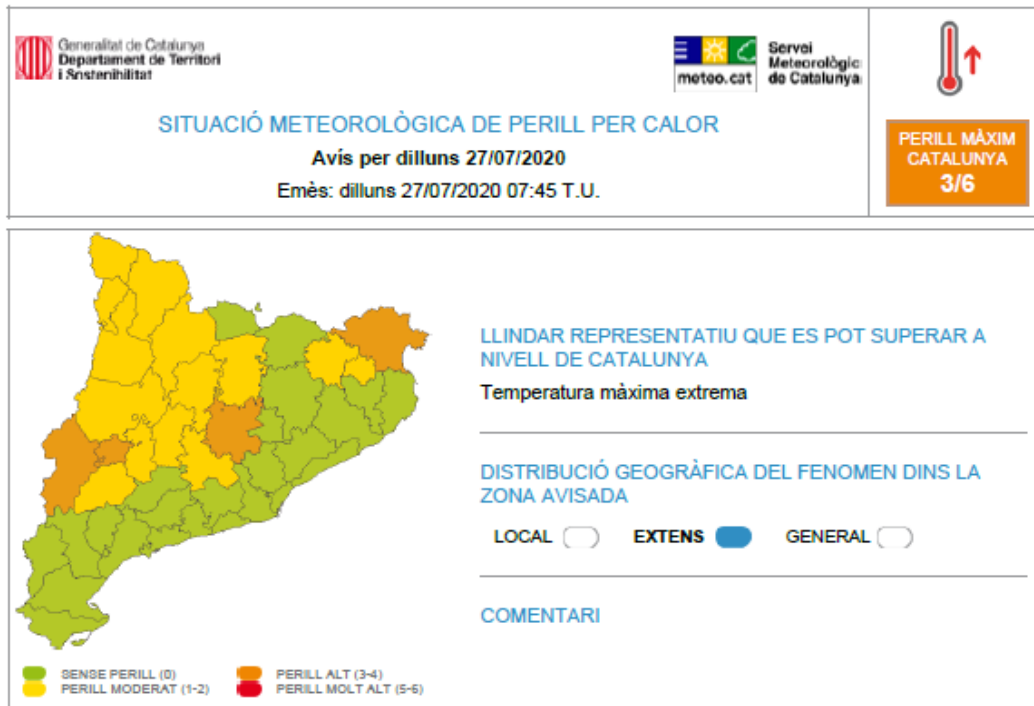

Figura 11 Avis de TME pel 30 de juliol de 2020

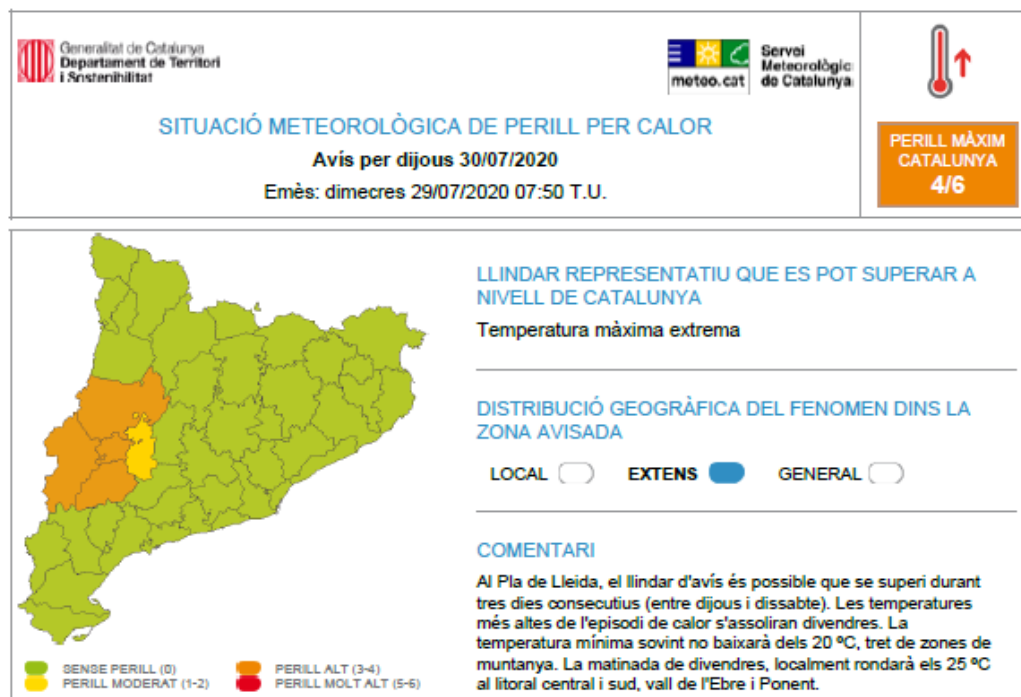

Figura 12 Avis d'onada de calor per al dia 31 de juliol

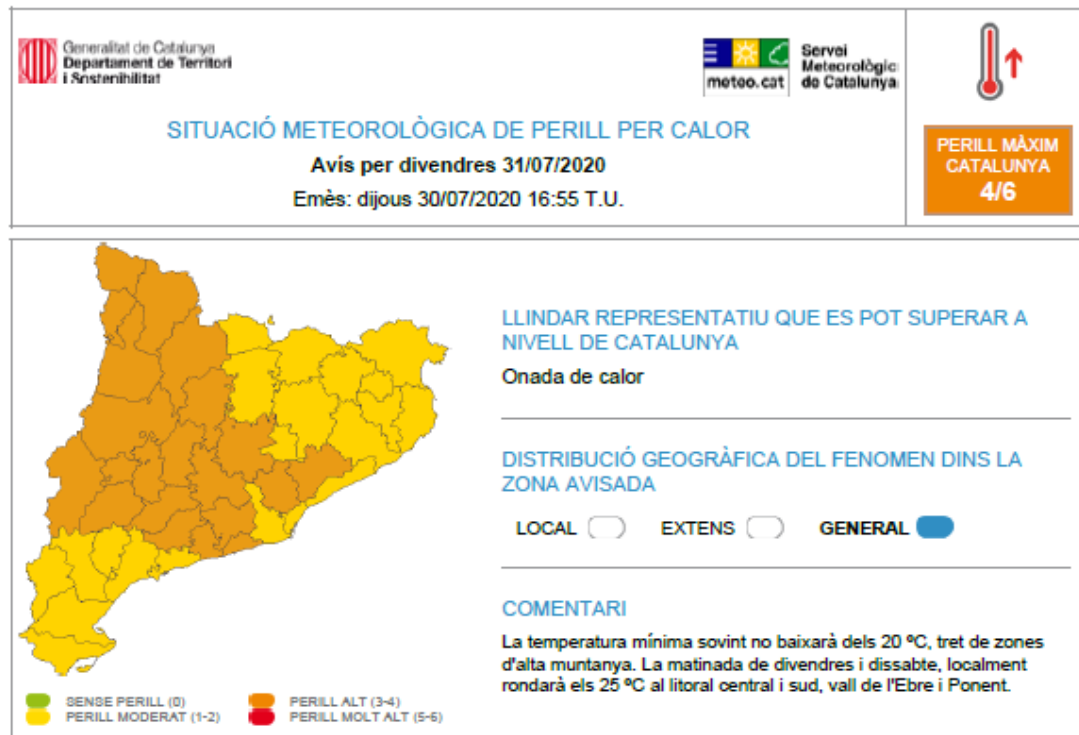

Figura 13: Finalització de l'episodi de calor iniciat el dia 1 d'agost

AGOST

Durant el mes d'agost, el Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) **va emetre:**

Un avis d'onada de calor

Tres avisos de TME

Un avis de **TME** el 5 d'agost per divendres 7 d'agost (figura 14).

Un avís **d'onada de calor** el 07 d'agost per als dies 7, 8 i 9 de agosto (figures 15).

Un **avís de TME** per al dia 10 de agost en las comarques de Pla de l'Estany i l'Alt Empordà (figura 16).

El dia 19 d'agost l'SMC va emetre **un avís de TME** per al divendres **21 d'agost** a les comarques del Segrià i el Pla d'Urgell, i el dia 20 va emetre un altre avís de TME pel mateix dia 20 el qual afectava la comarca de l'Alt Empordà (figura 17).

Figura 14: Avisos de temperatura màxima extrema per als dies 7 d'agost.

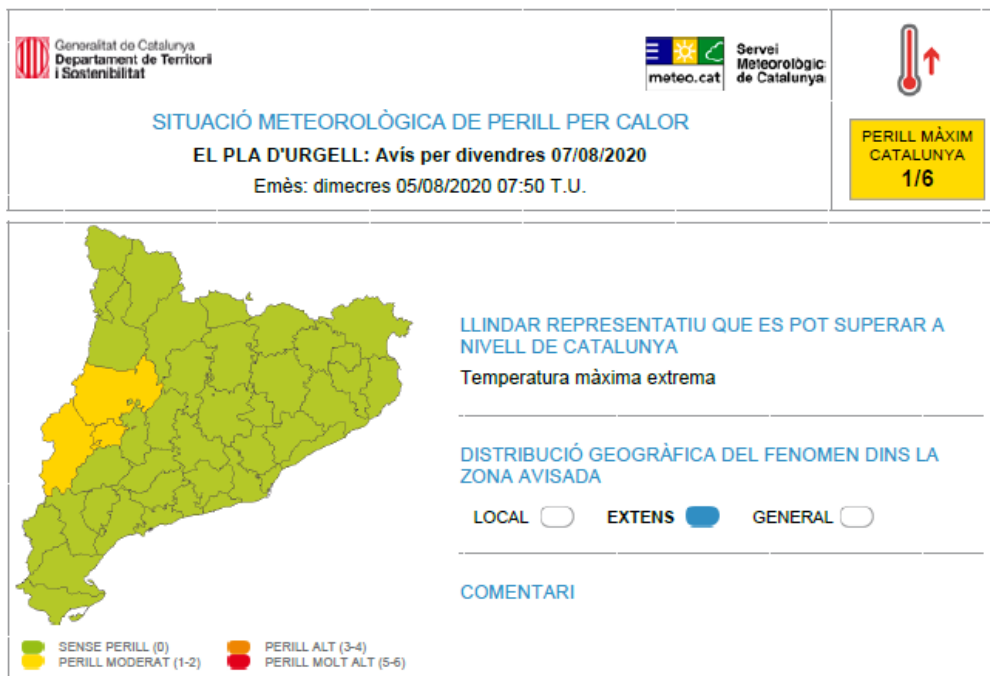
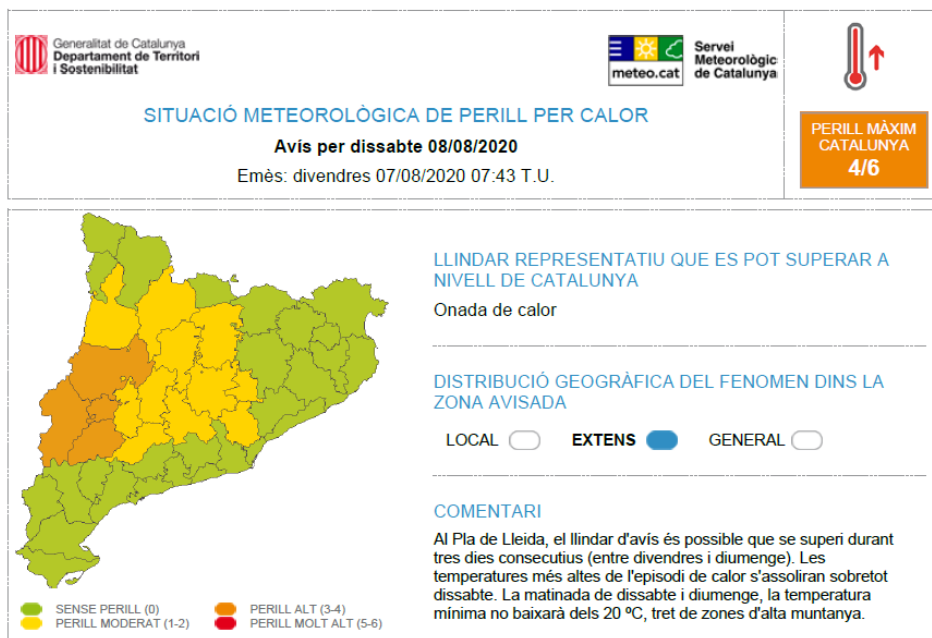
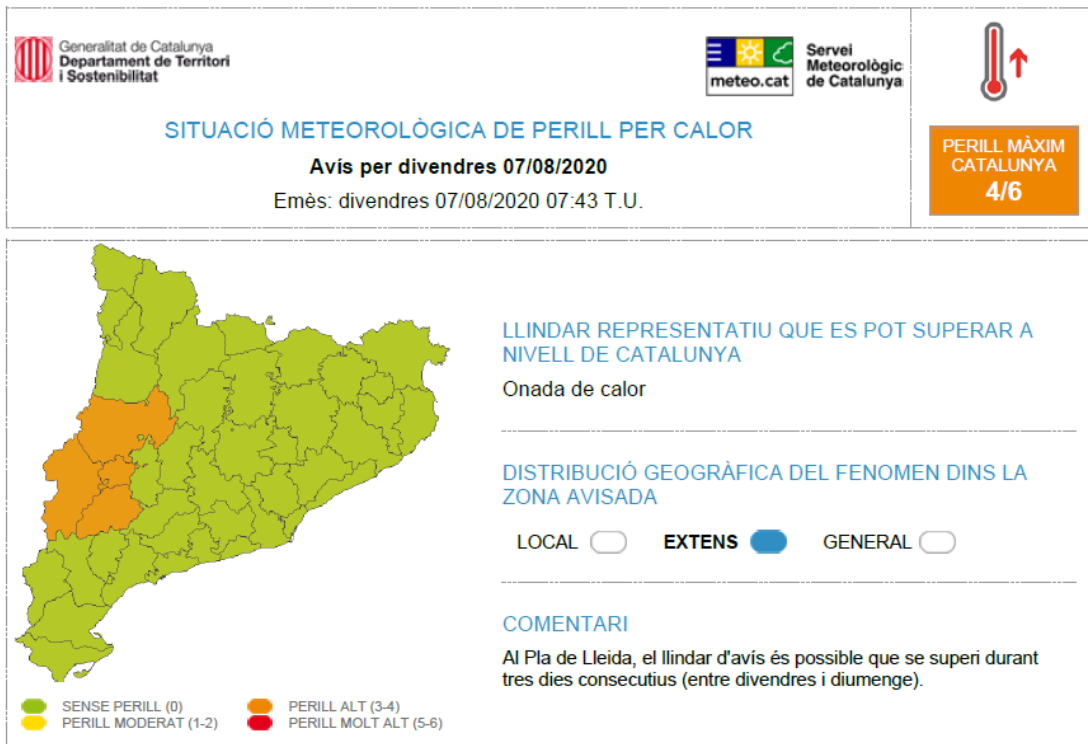

Figura 15: Avisos d'onada de calor per al dia 7, 8 i 9 d'agost.

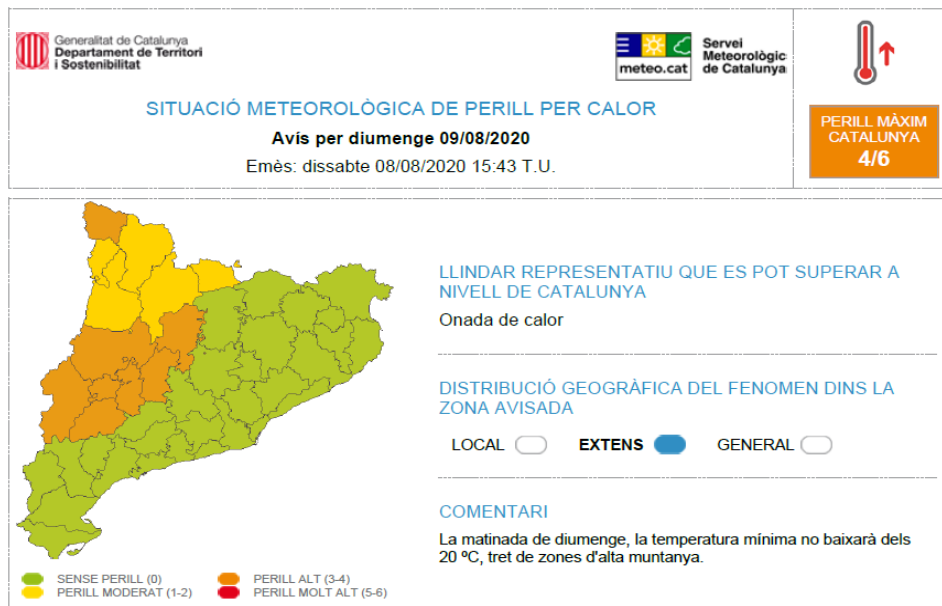

Figura 16: Avis de temperatura màxima extrema per al dia 10 d'agost.

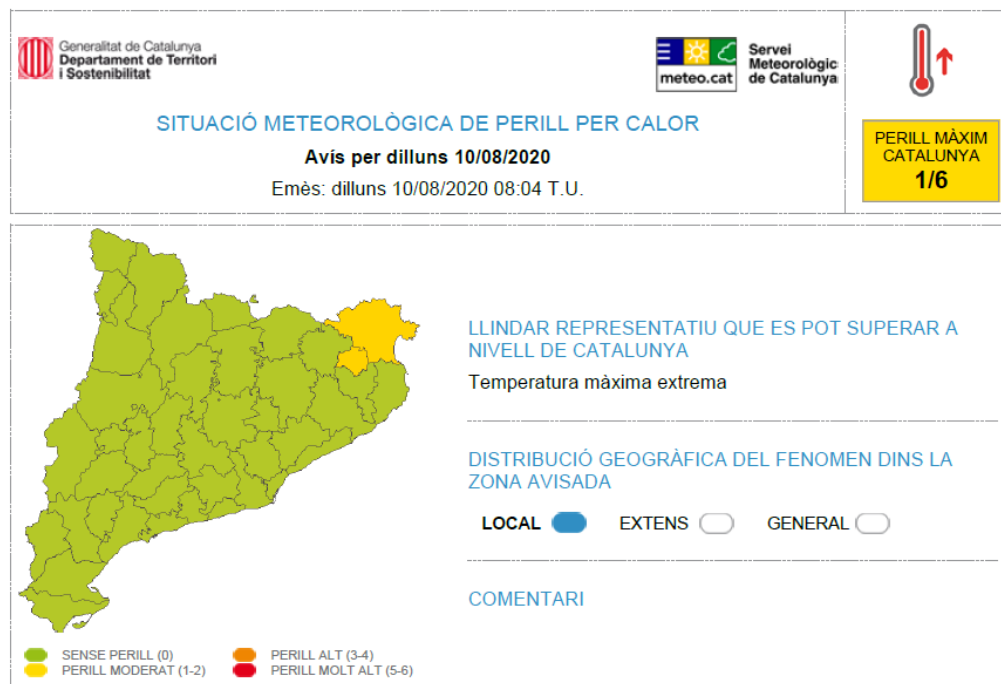
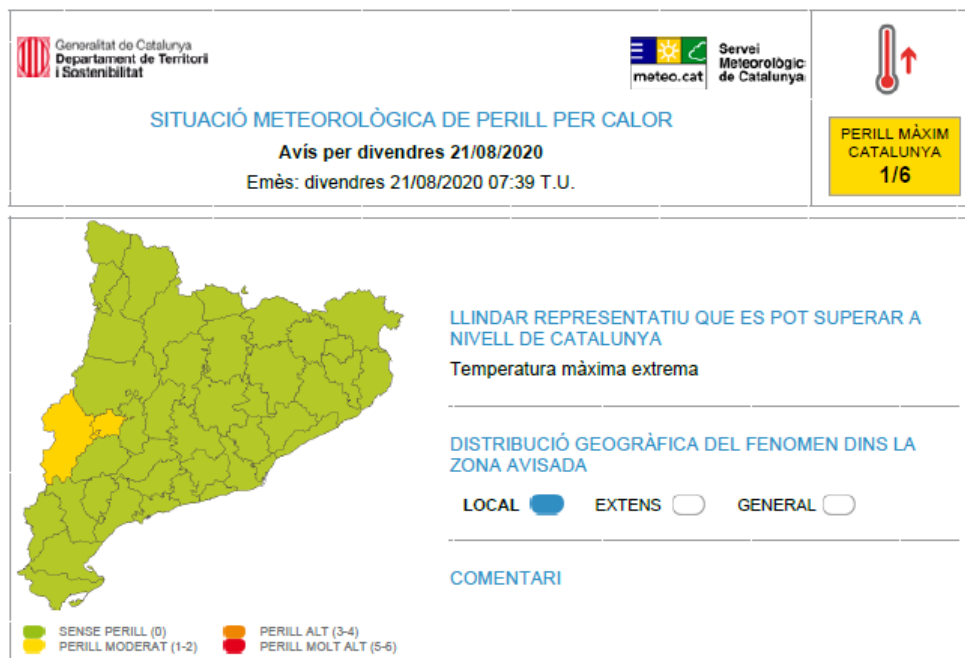
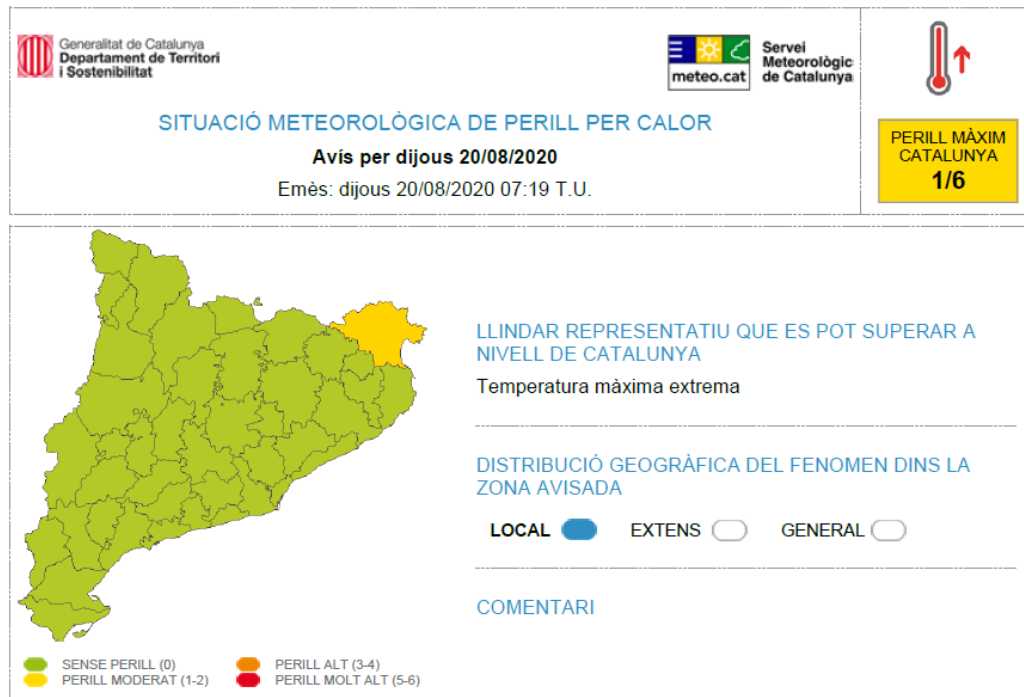

Figura 17: Avis de temperatura màxima extrema per al dia 20 i 21 d'agost.

SETEMBRE

No va haver cap avís de calor

ii. Activació de la fase 2.

Durant aquests **vuit períodes** d'avís de calor, **l'ASPCAT va activar la fase 2 del POCS** durant la qual va fer difusió dels avisos i dels consells per prevenir els efectes de la calor sobre la salut de la població a tots els participants en el Pla (figura 18). A més, quan es van emetre els dos avisos d'onada de calor, **el Departament d'Interior en coordinació amb l'ASPCAT va activar el Pla de protecció civil de Catalunya (PROCICAT) (figura 18) per onada de calor en fase d'Alerta. Durant el 2020 aquesta situació es va produir en dos ocasions:**

- El dia 26 de juliol s'havia emès avís de TME. Aquest avís va evolucionar **el dia 30 de juliol cap onada de calor i per tant cap a la primera activació de la fase d'Alerta del PROCICAT** per Onada de Calor, ja que augmenta l'afectació territorial i també la intensitat de les temperatures. Aquesta Alerta es desactiva el vespre del dia 1 d'agost.
- La segona Onada arriba el dia 6 d'agost, **activant de nou el PROCICAT per Onada de Calor en Alerta**, amb una afectació que comença per Ponent i s'estén a la Catalunya Central i a la zona occidental del Pirineu i Pre-Pirineu. A última hora del dia 9 es dona per finalitzada aquesta activació.

De totes les informacions incloses als comunicats emesos pel CECAT, se'n van fer trameses diàries als municipis afectats, els consells comarcals i serveis territorials de Protecció Civil, els cossos operatius, el 012 i el 112, les empreses de subministraments, els diversos estaments de les administracions autonòmica i estatal, els gestors de serveis i els serveis de predicció i comunicació, així com a la premsa a través de les notes de premsa del Gabinet de Protecció Civil, que també en va fer difusió a través del Twitter @emergenciescat.

Figura 18: Model d'avís de l'ASPCAT per comunicar l'activació de la fase 2 amb enllaç als consells preventius

De: SGVE <sgve@gencat.cat>
Enviat: divendres, 31 / juliol / 2020 12:37
Tema: Meteo.cat - Avís SMP (Calor) 31/07/2020 i 01/08/2020

Benvolguts, Benvolgudes,

Per a la vostra informació us fem arribar l'avis emès pel Servei Meteorològic de Catalunya pels dies **31 de juliol i 1 d'agost**.

Les comarques afectades per l'avis podeu consultar-les als arxius adjunts.

Davant de l'avis de situació meteorològica de perill per onada de calor (SMP de l'indar alt) informat pel Servei Meteorològic de Catalunya, la ASPCAT comunica que el Pla d'actuació per prevenir els efectes de les possibles onades de calor sobre la salut (POCS) entra en fase 2 d'alerta, que implica l'activació del PROCICAT per part del Departament d'Interior i dels recursos d'emergència habituals en aquesta fase (SEM, 061 CatSalut Respon, PLANUC, Creu Roja).

Per a més informació: a www.meteo.cat/predicccio/general

Adjuntem a continuació els consells bàsics donats des de l' [ASPCAT](http://www.aspcat.cat) que poden evitar els problemes causats per la calor, i que podeu trobar a l'esmentat enllaç juntament amb el material divulgatiu.

Podeu consultar la probabilitat de la vostra comarca als arxius adjunts.

L' ASPCAT comunica que el Pla d'actuació per prevenir els efectes de les possibles onades de calor sobre la salut (POCS) entra en fase 2.

Cal recordar que la Situació Meteorològica de Perill de temperatura màxima extrema, no comporta cap tipus d'actuació extraordinària, només tenir coneixement de la situació i estar alerta.

Per a més informació: a www.meteo.cat/predicccio/general

Adjuntem a continuació els consells bàsics donats des de l' [ASPCAT](http://www.aspcat.cat) que poden evitar els problemes causats per la calor, i que podeu trobar a l'esmentat enllaç juntament amb el material divulgatiu.

Consells per evitar els problemes causats per la calor

1. Protegiu-vos del sol i la calor

A casa, controleu la temperatura:

- Durant les hores de sol, tanqueu les persianes de les finestres on toca
- Obriu les finestres de casa durant la nit, per refrescar-la
- Estigueu-vos a les estances més fresques
- Recorreu a algun tipus de climatització (ventiladors, aire condicionat, ventalls) per refrescar l'ambient. Si no teniu aire condicionat, mireu de passar les hores de més calor, o com a mínim dues hores al dia en llocs climatitzats (centres comercials, cinemes, biblioteques, etc.)
- Refresqueu-vos sovint amb dutxes, tovalloles mullades amb aigua, etc

Al carrer, eviteu el sol directe:

- Porteu una gorra o un barret
- Utilitzeu roba lleugera (com la de cotó), de colors clars i que no sigui ajustada
- Procureu caminar per l'ombra, estar sota un para-sol quan sigueu a la platja i descansau en llocs frescos del carrer o en espais tancats que estiguin climatitzats
- Porteu aigua i beveu-ne sovint
- Mulleu-vos una mica la cara i, fins i tot, la roba
- Vigileu en els trajectes amb cotxe durant les hores de més sol i no hi deixeu els infants o a persones fràgils amb les finestres tancades

2.Reduïu l'activitat física a les hores de més calor

- Eviteu sortir a les hores del migdia, que és quan fa més calor
- Reduïu les activitats intenses

3.Beveu força i vigileu l'alimentació

- Beveu aigua, fins i tot sense tenir set
- No prengueu begudes alcohòliques
- Eviteu els menjars molt calents i els que aporten moltes calories

4.Ajudeu els altres. Si coneixeu gent gran o malalta que viu sola:

- Mireu de visitar-los un cop al dia
- Ajudeu-los a seguir aquests consells
- Si prenen medicació, reviseu amb el seu metge si aquesta pot influir en la termoregulació i si s'ha d'ajustar o canviar

5.On us en podeu informar?

- Informeu-vos sobre els horaris dels **centres d'atenció primària** que teniu més a prop, tant del vostre municipi com del lloc on aneu de vacances.
- Recordeu el número de **CatSalut Respon (061)**, que us pot atendre diàriament, durant les 24 hores. Allí us poden donar consells de salut, indicar-vos els centres sanitaris més propers, o si es necessari, activar una atenció domiciliària.
- Recordeu que a les **oficines de farmàcia** podeu obtenir informació sobre com evitar els problemes causats per la calor
- Seguiu les **prediccions meteorològiques** perquè us anticiparan els dies més calorosos
- Acudiu amb antelació als professionals sanitaris i socials per prevenir els possibles problemes per a la vostra salut

Presteu atenció als anteriors consells, sobretot si esteu entre aquests col·lectius o sou familiars o coneguts d'aquestes persones:

1. Persones majors de 75 anys.
2. Persones amb determinades circumstàncies socials (viure sol, pobresa, etc.).
3. Persones amb discapacitats físiques o psíquiques i limitacions de mobilitat o autocura.
4. Nadons.
5. Persones amb hipertensió arterial, diabetis, malalties cardiovasculars, malalties respiratòries (MPOC, bronquitis), renals, Parkinson, Alzheimer, obesitat o altres de cròniques.
6. Persones que prenen una medicació que actua sobre el sistema nerviós central (tranquil·litzants, antidepressius, psicòtrops) o diürètics.
7. Persones amb problemes mentals i de conducta deguts a l'ús de substàncies psicoactives o alcohol.
8. Persones que realitzen una activitat física intensa.
9. Persones que han de romandre o fer activitat física a l'aire lliure (incloses les activitats laborals).

Trobareu les recomanacions per als professionals al document "[POCS, Estiu de 2020](#)"

Figura 19. Comunicat des del Departament d'interior

COMUNICAT D'ACTIVACIÓ DEL PROCICAT EN FASE D'ALERTA PER ONADA DE CALOR

Es comunica que en base a les previsions meteorològiques emeses pel Servei Meteorològic de Catalunya i per les afectacions que es preveu que se'n poden derivar, correspon activar en ALERTA el Pla de Protecció Civil de Catalunya (PROCICAT) per Onada de calor.

El pla d'actuació per prevenir els efectes de les possibles onades de calor sobre la salut (POCS) està en fase 2.

Es demana als ajuntaments que es prevegin llocs frescos o sales amb aire condicionat en cas que sigui necessari el seu ús i es tingui especial vigilància de les persones majors de 75 anys sense suport familiar o sense recursos; persones amb discapacitats físiques o psíquiques i limitacions de mobilitat; persones que hagin de romandre o fer activitat física a l'aire lliure (Incloues les activitats laborals) i persones amb malalties cròniques.

El llindar establert pel Servei Meteorològic de Catalunya es correspon amb la superació de la temperatura màxima diària de cada municipi establerta pel percentil 98 durant tres dies consecutius o més.

El percentil 98 és el valor estadístic que indica que només el 2% de dies dels mesos d'estiu, la temperatura màxima ha estat superior a aquest valor. Aquest percentil, pren un valor diferent a cada municipi en funció de les temperatures màximes que s'hi assoleixen.

Consulteu aquí el valor del percentil 98 del vostre municipi:

[Taula del percentil 98 de la temperatura màxima per municipis](#)

A partir de dilluns a migdia i fins dijous, l'onada de calor afectarà principalment les comarques de Noguera, Segrià i Pla d'Urgell

Enllaç als consells del Departament de Salut:

http://canalsalut.gencat.cat/ca/home_ciutadania/vida_saludable/consells_per_l'estiu/la_calor/

Aquest avís ja s'ha fet arribar als grups vinculats.

S'emetrà un nou comunicat tan aviat com es produïxin novetats en el desenvolupament de la situació d'emergència.

Si el vostre municipi disposa de xarxa RESCAT recordeu de tenir connectat el terminal.

Durant els períodes de calor, cada dia l'SMC va actualitzar les dades en relació amb les comarques implicades i a la seva probabilitat d'afectació. Igualment es van anar actualitzant els comunicats des de l'ASPCAT i des del CECAT.

iii. Defuncions durant la fase 2

La comparativa setmanal de les defuncions d'aquest any en relació a l'any previ s'ha explicat a la valoració de les defuncions (pàgina 10).

iv. Cops de calor notificats a la XVEC

Durant l'estiu 2020 només es van notificar 2 cops de calor a la XVEC, els dos des de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC). Tots dos es van notificar el 31 de juliol de 2020, i es van donar una mica abans de la fase 2 del POCS. Les característiques dels casos han estat descrites a la pàgina 16.

2.2.4 Valoració de l'activitat assistencial a Catalunya

1) Evolució de l'activitat d'urgències ateses a Catalunya

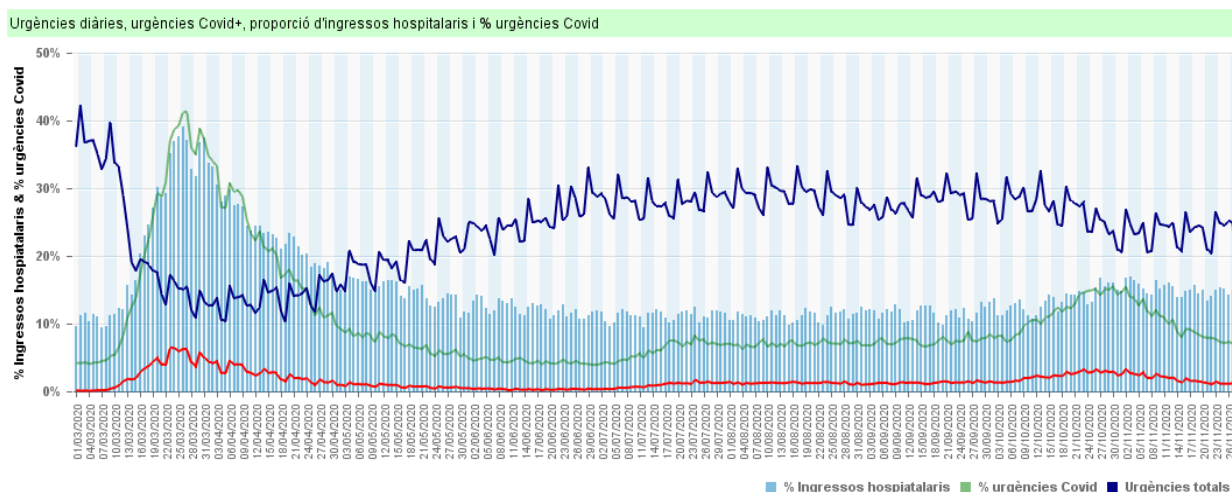
L'evidència científica ha demostrat l'impacte que tenen les temperatures sobre la morbiditat i la mortalitat durant el període d'hivern i l'estiu. Aquest efecte té més transcendència en aquells pacients considerats fràgils o amb patologies cròniques complexes.

L'estiu de l'any 2020 es va afegir una circumstància nova, la COVID -19 provocada pel virus SARS-CoV-2, que també va tenir un impacte sobre la mortalitat i morbiditat. A més, el sector de la població que habitualment es ve afectat per les altes temperatures, també havia rebut i estava patint els efectes de la COVID-19.

Des del març del 2020 es va produir un descens brusc de l'activitat urgent a tots els nivells. En poques setmanes va augmentar la complexitat i el percentatge d'ingressos va incrementar-se per sobre del 30%, quan les xifres habituals és del 10%. La pràctica totalitat dels ingressos corresponien a pacients afectats per la COVID.

Posteriorment es va iniciar una recuperació molt lenta i variable de tots els indicadors. L'estiu del 2020 es va caracteritzar per aquest procés de recuperació i normalització dels indicadors i pels efectes de la segona onada de la pandèmia.

Tabla1 . Evolució d'urgències i ingressos des de març de 2020

Per reflectir amb dades, aquest informe aporta l'activitat realitzada als hospitals de Catalunya (urgències ateses, urgències ingressades) i la realitzada pels Equips d'Atenció Primària, tan al mateix centre com a domicili.

II) Evolució de l'activitat d'urgències hospitalàries ingressades a Catalunya

A continuació es detalla l'activitat assistencial de l'estiu 2020, en comparació amb els estius 2017 a 2019. Com a font de dades s'ha fet servir la informació provinent del Conjunt Mínim Bàsic de Dades (CMBD) d'Urgències (CMBD-UR) i d'Atenció Primària (CMBD-AP). Es disposa d'informació exhaustiva de tots els centres del sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT) i és a partir d'aquests registres d'on habitualment s'obté el Quadre de Comandament d'Urgències del CatSalut.

Taula 2. Evolució de l'activitat d'urgències hospitalàries ateses a Catalunya*

Anys	Juny	Juliol	Agost	Setembre	TOTAL
2017	303.768	312.661	302.426	285.733	1.204.588
2018	298.188	318.121	314.877	304.507	1.235.693
2019	315.064	331.957	318.058	304.968	1.270.047
2020	214.867	244.924	251.940	235.830	947.561

Font: CMBD-UR. *Centres SISCAT

Des de fa uns anys s'observava un increment d'activitat als serveis d'urgències hospitalàries durant els mesos d'estiu, que alhora es corresponia amb el que passava a la resta de l'any. A partir del març de l'any 2020 es va trencar aquesta dinàmica degut a l'impacte de la COVID en molts aspectes de l'assistència.

III) *Visites als centres i dispositius d'urgències d'atenció primària*

De nou, per la circumstància de la COVID-19, l'estiu de l'any 2020 va presentar un comportament totalment anòmal respecte a l'activitat assistencial a primària, tan als dispositius d'atenció ordinària com als d'atenció continuada o urgent.

Convé recordar que l'activitat continuada es realitza fora dels horaris ordinaris, bàsicament de 20:00 a 8:00, els caps de setmana i festius, va presentar variacions més importants durant el 2019

En general s'observa un fort descens dels pacients que s'atenen en presència al propi centre, un manteniment i cert increment de la demanda d'atenció domiciliària i un gran increment de l'atenció telefònica o telemàtica.

L'atenció ordinària va disminuir fins a un -52%; en menor grau ho va fer l'atenció urgent o continuada, fins a -39%. L'atenció telefònica es va incrementar fins a valors de 660% a 1131% respecte l'any anterior. Els grans canvis en les xifres es deu a que es partia d'activitat telefònica molt baixa abans de la COVID.

La demanda d'atenció domiciliària s'ha incrementat discretament entre el 2019 i 2020.

Taula 5. Activitat primària mesos d'estiu (2019-2020)

Tipus UP	Tipus activitat	2019				2020				Diferència 2019- 2020
		Juny	Juliol	Agost	Setembre	Juny	Juliol	Agost	Setembre	
ATENCIÓ PRIMÀRIA	Atenció al centre de salut	2.914.247	3.260.378	2.335.496	2.840.309	1.202.867	1.500.948	1.275.883	1.481.416	-52%
	Atenció domiciliària	115.464	131.612	104.481	109.917	135.256	130.969	108.860	120.360	7%
	Atenció telefònica	256.792	286.315	185.075	235.352	1.715.438	1.935.449	1.678.086	1.992.132	660%
	Atenció al centre de salut	121.822	107.122	116.059	105.993	56.018	68.308	81.194	69.253	-39%
ATENCIÓ CONTINUADA	Atenció domiciliària	10.122	8.151	8.806	9.088	9.570	8.687	9.313	9.441	2%
	Atenció telefònica	2.545	2.100	2.569	2.315	16.403	26.112	36.504	38.323	1131%

L'activitat continuada que es realitza fora dels horaris ordinaris, bàsicament de 20:00 a 8:00, els caps de setmana i festius, va presentar variacions importants durant el 2020. Els equips d'atenció primària van veure com l'activitat de presència física al centre baixava fins a un -39% i es mantenia pràcticament el mateix número d'atenció domiciliària. L'impacte més gran ha estat sobre l'atenció telefònica o telemàtica que ha presentat un increment del 1131 %.

L'atenció primària té un paper fonamental d'accés a la població diana a la qual s'adrecen les accions (persones de risc davant de canvis bruscs i sostinguts de temperatura). La novetat de l'any 2020 respecte a altres anys va ser les noves funcions que els equips d'atenció primària assumiran respecte a les residències, on s'ubiquen un percentatge de la població amb més risc dels de patir els efectes de la calor.

Encara que hi pot haver variabilitat a l'hora de registrar i valorar les persones de risc davant la calor entre les diferents centres, els resultats i l'esforç per identificar i registrar tots els pacients susceptibles de ser afectats per la calor han estat molt satisfactoris, i s'obté una informació molt valuosa per a qualsevol actuació que calgui dur a terme.

Com altres anys, l'any 2020 es va continuar sol·licitant als equips d'atenció primària un cens i seguiments de les persones grans fràgils. Alhora es va mantenir les mesures de comunicació i de difusió de mesures preventives habituals per alertar a la població. Mesures que s'intensifiquen els dies de més riscs, segons els avisos del Servei Meteorològic de Catalunya.

Entre aquestes mesures, destaquen com altres anys: programes/consells en emissores de ràdio, educació individual i col·lectiva, difusió per megafonia de consells genèrics durant el període d'actuació, informació web, i blog/Facebook/twitter/xarxes socials. S'ha fet també seguiment telefònic, revistes d'associacions de veïns, consells a la consulta i valoració de necessitats individuals, ampliació en la distribució de material i xerrades a casals del municipi, presentació del programa als ajuntaments, difusió a la premsa, cartes adreçades a totes les persones censades com a persones considerades de risc.

Persones en risc en cas d'onada de calor

- * **Persones més grans de 75 anys.**
- * **Persones amb discapacitats físiques o psíquiques i limitacions de mobilitat o autocura.**
- * **Persones amb hipertensió arterial, diabetis, malalties cardiorespiratòries, hepàtiques, Parkinson, Alzheimer, obesitat o altres malalties cròniques.**

* **Persones que prenen una medicació determinada (tranquil·litzants, antidepressius, psicòtrops o diürètics).**

* **Altres persones que, per la seva situació personal, el CAP de referència consideri necessari atendre.**

2.3 EN RELACIÓ AMB L'OBJECTIU 2

2.3.1 Actuacions realitzades pel SEM – 061Cat Salut Respon

061CatSalut Respon participa en el POCS amb tres línies d'actuació ben definides:

- **Informació als ciutadans** sobre els efectes que una possible onada de calor pot causar sobre la salut i consells per prevenir aquests efectes.
- **Informació sobre les mesures a prendre** davant d'un cop de calor.
- **Atenció de les consultes rebudes** per trastorns relacionats amb la calor, ja sigui amb resolució telefònica amb un consell de salut, o activant algun recurs (metges a domicili o ambulància de qualsevol tipus) en cas de ser necessari el trasllat a un centre hospitalari.

En el quadre següent podem observar:

- El número de consultes rebudes (incidents).
- Valor absolut amb mobilització de recursos/ sense mobilitat de recursos.
- Percentatge amb mobilització de recursos/ sense mobilitat de recursos.
- El número d'afectats.

En cada un dels episodis **d'onada de calor de l'estiu 2020**.

DIA	Núm. Incidents	Amb Mobilitat	% Amb Mobilitat	Sense Mobilitat	% Sense Mobilitat	Núm. afectats
31/07/2020	10	7	70	3	30	11
01/08/2020	19	6	32	13	68	18
02/08/2020	1			1	100	1
TOTAL	30	13	43,33%	17	56,67%	30

DIA	Núm. Incidents	Amb Mobilitat	% Amb Mobilitat	Sense Mobilitat	% Sense Mobilitat	Núm. afectats
08/08/2020	3	2	66,67	1	33,33	3
09/08/2020	4	2	50	2	50	4
TOTAL	7	4	57,14%	3	42,86%	7

2.3.2 Actuacions realitzades per la Creu Roja

Des de Creu Roja Catalunya, la campanya es va iniciar oficialment el 15 de juny 2020 fins el 15 de setembre de 2020, fomentant la participació activa de les assemblees provincials i locals per portar a terme les diferents accions en els territoris per a pal·liar els efectes de la calor extrema.

Degut a la situació esdevinguda per la pandèmia, la tipologia de les actuacions realitzades es van reduir respecte anys anteriors, i es van centrar principalment en trucades telefòniques a persones usuàries i accions en xarxes socials.

Les accions realitzades corresponen:

Seguiment de Salut Telefònic a les persones usuàries en situació de risc. A través dels Centres de Contacte des de les assemblees locals es realitzen trucades periòdiques de seguiment on s'estableixen a partir d'una enquesta de valoració inicial. Al 2020 es va fer un seguiment intens i constant per detectar noves necessitats esdevingudes per la pandèmia i on es van incloure recomanacions per ajudar a les persones a suportar les altes temperatures de la manera més adequada per a elles. Cal afegir que, també mitjançant altres trucades de seguiment periòdic realitzades a les persones usuàries dins de les Agendes d'Actuació, Proximitat i Teleassistència, s'oferien consells i recomanacions de prevenció davant les altes temperatures i els seus efectes en la salut.

- **Xarxes socials.** Twitter es va implementar a 2017 com a novetat i segueix funcionat com a eina de sensibilització, prevenció i promoció davant els efectes de l'augment de les temperatures. Aquesta xarxa social ha permès arribar i conscienciar a una població més

diversa i global que la resta d'accions.

Dades quantitatives

Centre de Coordinació Autonòmic

Aprofitant trucades a persones usuàries d'altres programes, s'han realitzat **62.842** trucades facilitant consells i recomanacions per prevenir els efectes de la calor sobre la salut a persones ateses en qualsevol projecte per la Creu Roja.

Centre de Contacte de Proximitat

Des de les oficines locals de la Creu Roja, i concretament des dels projectes destinats a sensibilitzar i prevenir les conseqüències del calor – *Campanya Onada de Calor*, *Campanya Agenda_Catanuya* i *Campanya Agenda_Actuació*- s'han realitzat **39.503** trucades a nivell autonòmic.

Total trucades realitzades a Catalunya		
Centre de Coordinació Autonòmic	Centres de Contacte de Proximitat per Província	
	Províncies	Nre. trucades
62.842	Barcelona	24.927
	Tarragona	7.704
	Girona	2.750
	Lleida	1.862
Total trucades: 100.085		

Xarxes Socials

Mitjançant les xarxes socials es pretén facilitar la comunicació i arribar a un major nombre de persones, i no només a les nostres persones usuàries.

Per la campanya de l'onada de calor, hi ha registrades **14 publicacions** amb un total de **20.414 impressions** (nº de vegades que es veu un contingut).

2.3.3 Actuacions realitzades pel Departament d'Interior

Activitats realitzades per la Direcció General de Protecció Civil del Departament d'Interior, a través del CECAT (Centre de Coordinació Operativa de Catalunya)

Des del Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT) es difonen els comunicats i avisos corresponents en cas de temperatura màxima extrema o d'onada de calor, a partir de la informació facilitada pel Servei Meteorològic de Catalunya en relació amb les situacions meteorològiques de perill, adjuntant-hi, quan s'activa el Pla de Protecció Civil de Catalunya (PROCICAT) per onada de calor, els consells preventius facilitats pel Departament de Salut, tant per als municipis com per a la població en general.

Durant estiu de 2020 s'ha activat en 2 ocasions el Pla de Protecció Civil de Catalunya (PROCICAT) per avís d'onada de calor.

- El dia 26 de juliol s'havia emès avís de TME. Aquest avís va evolucionar **el dia 30 de juliol cap onada de calor i per tant cap a la primera activació de la fase d'Alerta del PROCICAT** per Onada de Calor, ja que augmenta l'afectació territorial i també la intensitat de les temperatures. Aquesta Alerta es desactiva el vespre del dia 1 d'agost.
- La segona Onada arriba el dia 6 d'agost, **activant de nou el PROCICAT per Onada de Calor en Alerta**, amb una afectació que comença per Ponent i s'estén a la Catalunya Central i a la zona occidental del Pirineu i Pre-Pirineu. A última hora del dia 9 es dona per finalitzada aquesta activació.

A més s'han difós sempre els avisos de situació de risc per calor, en relació amb els mateixos a partir de les informacions del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) i sempre en coordinació amb el Departament de Salut:

També des del Departament d'interior es va fer **difusió dels avisos de Situació Meteorològica de Perill per temperatura màxima extrema** que es van donar al llarg de l'estiu.

De totes les informacions que contenen els comunicats emesos pel CECAT, se'n fan trameses diàries als municipis afectats, a elements vulnerables específics, a les activitats de lleure d'infants i joves registrades a la Direcció general de la Joventut, als Consells comarcals i Serveis territorials de Protecció Civil, als cossos operatius, al 012 i el 112, a les empreses de subministraments, als diversos estaments de l'administració autonòmica i estatal, als gestors de serveis i als serveis de predicció i comunicació, així com a la premsa a través de les *Notes de premsa* del Gabinet de Protecció Civil; també se'n fa difusió a la ciutadania, amb recomanacions i consells d'autoprotecció a través de la [web de la Generalitat](#), del [Twitter@emergenciescat](#), de l'aplicació mòbil gencat.mobi i de la pàgina de [Facebook](#).

2.3.4 Actuacions realitzades pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Durant l'estiu de 2020 el Departament de Treball, Afers socials i Famílies va desenvolupar les següents tasques:

1. **Dedicació d' un espai web al POCS per a l'àmbit laboral.** En aquest espai es divulguen recomanacions i consells de prevenció per a persones en llocs de treball amb exposició a altes temperatures a l'estiu que s'agreugen amb l'onada de calor i està estructurat en els apartats següents:
 - a. Breu explicació de com la calor pot afectar a les persones treballadores, les temperatures de risc, els consells bàsics per a treballadors i treballadores i per a l'empresa, les ocupacions fortament exposades a patir la calor, i els símptomes i primers auxilis.
 - b. Accés a les publicacions següents:
 - i. El treball i la calor: més prevenció a l'estiu (annex 4 del document POCS 2020).
 - ii. El treball en ambients calorosos.
 - iii. Ambient tèrmic per calor.

iv. Enllaç a la informació i consells per als ciutadans del Departament de Salut.

2. **Dedicació d' un espai web al POCS a l'àmbit de gent gran i discapacitats**, mitjançant el díptic "Mesures d'actuació ambiental per prevenir la calor" amb informació sobre factors de risc i mesures de protecció.

3. **Peu de signatura**

Es va distribuir un nou peu de signatura en tots els correus electrònics de l'**Institut Català de Seguretat i Salut Laboral (ICSSL)** i també es va convidar als altres agents a incorporar aquest peu de signatura als seus correus electrònics. Aquest peu de signatura disposava d'un enllaç a la pàgina web de recomanacions i consells de prevenció en aquells llocs de treball amb exposició a altes temperatures a l'estiu. El peu de signatura s'ha enviat en tots els correus en el període de juny a setembre. Aquesta va ser la imatge.

Seguiment de les visites a les pàgines web de l'Institut Català de Seguretat i Salut Laboral

S'han pogut compatibilitzar un total de 846 entrades al espai web **La calor durant la jornada de treball a l'estiu** de l'ICSSL en el període compres entre l'1 de juny i el 30 de setembre.

4. **Investigació d'accidents**

Com cada any es fa el seguiment dels comunicats d'accident en jornada de treball amb baixa mèdica comunicats a l'Autoritat Laboral al període entre l'1 de juny i el 31 d'agost on s'indicava com a codi descriptiu de la lesió "Calor i insolacions" o "altres efectes de temperatures extremes ...".

Durant l'any 2020 en el període esmentat s'han comunicat 5 accidents tot ells de grau lleu

5. **Distribució de tuïts**

Durant l'estiu han publicat tuïts relacionats amb la campanya de l'onada de calor.

TUÏTs CALOR/ESTIU (Compte de Twitter [@alafeinacaprisc](#))

Alguns exemples:

1. **A la feina cap risc** @alafeinacaprisc 5 de juny de 2020

En el [#DiaMundialdelMediAmbient](#) us expliquem la relació entre el [#CanviClimatic](#) i els riscos laborals. [#alafeinacaprisc](#)

A la feina cap risc @alafeinacaprisc 13 de juny de 2020

[#ICSSL](#) Avui 13/06 es celebra el [#DiaEuropeuCàncerPell](#). Recorda!: Cal protegir-se de la radiació ultraviolada del [#sol](#). L'excés de sol pot provocar cremades i també [#càncer](#) de pell. Fem prevenció!! [#alafeinacaprisc #PRL](#)

2. **A la feina cap risc** @alafeinacaprisc 26 de juny de 2020

A l'estiu treballant no oblideu:

Protegir-vos del sol i la calor. Portar roba i barret. Utilitzar crema solar.

Beure aigua regularment, no espereu tenir set per beure! Fer pauses en ambients frescos. El cop de calor no avisa!!

[#alafeinacaprisc #PRL #ICSSL](#)

2.3.5 Actuacions realitzades per l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM)

Des de l'ACM es va informar del Pla a tots els ajuntaments i ens locals associats mitjançant correu electrònic i enllaços al web ([annex 1](#)).

2.3.6 Actuacions realitzades per la Federació de Municipis de Catalunya (FMC)

- Els ens locals adherits a la FMC (ajuntaments, consells comarcals i diputacions) van rebre informació sobre el Pla d'actuació per prevenir els efectes de les onades de calor sobre la salut (POCS 2019) mitjançant correu electrònic ([annex 2](#)).

- Difusió de la informació mitjançant el lloc web de la [Federació de Municipis de Catalunya](#) amb enllaços a l'espai de Vigilància Epidemiològica del web del Departament de Salut durant el període del POCS 2019

2.3.7 Actuacions realitzades pel Consorci de Salut i Social de Catalunya

- Difusió de la informació de l POCS (document del Pla, material de la campanya, enllaç web, etc.) als centres associats al CSC (centres de salut i d'atenció a la dependència) a través dels canals habituals de difusió: correu electrònic, Butlletí del CSC, web i Twitter des del moment que s'activa la campanya.
- Difusió immediata dels avisos de les situacions meteorològiques de risc per temperatura màxima extrema o per onada de calor als associats, per correu electrònic, posant un especial èmfasis en la població més vulnerable.

2.3.8 Actuacions realitzades per la Unió Catalana d'hospitals

- Durant tot el període d'activació del Pla, s'ha fet difusió de la informació i seguiment del *Pla d'actuació per prevenir el efectes de les onades de calor sobre la salut (POCS 2019)*, als centres del sector sanitari i social associats a [La Unió](#).
- S'han difós puntualment tots els avisos de situació meteorològica de perill i els consells preventius per evitar els problemes causats per la calor, facilitats pel Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) i el Departament de Salut.
- CONCLUSIONS
 1. Durant l'estiu de 2020, el Servei Meteorològic de Catalunya **va emetre 8 avisos de calor: 2 d'onada de calor (un al juliol i un a l'agost) i 6 de temperatura màxima extrema (3 al juliol i 3 a l'agost)**. Alguns dies d'aquests períodes, l'onada de calor va arribar a afectar a gran part del territori de Catalunya.

Durant aquests períodes, cada dia l'SMC va anar actualitzant les dades en relació amb les comarques afectades i amb la seva probabilitat d'afectació. Igualment, l'**ASPCAT** i el **CECAT** van anar actualitzant els comunicats i les actuacions.

2. Durant aquests períodes, l'**ASPCAT va activar la fase 2 del POCS** durant la qual va fer difusió dels avisos i dels consells per prevenir els efectes de la calor sobre la salut. A més, cada cop que hi va haver un **avís per onada de calor**, el **Departament d'Interior en coordinació amb l'ASPCAT va activar el Pla de protecció civil de Catalunya (PROCICAT)** (figura 19) **per onada de calor en fase d'Alerta**. **Durant el 2020 aquesta situació es va produir en dues ocasions:** entre el 30 de juliol i el 1 d'agost i entre el 7 i el 9 d'agost.

3. Durant l'estiu de 2020 marcat per la pandèmia, es troba que a les setmanes entre el 15 i 21 de juny i del 29 de juny al 5 de juliol la mitjana de defuncions notificada des de les funeràries va ser paradoxalment inferior de manera estadísticament significativa a la de 2019.

Només durant la setmana del 17 al 23 d'agost de 2020 (fase-2 temperatura màxima extrema) es va observar que el número de defuncions va ser superior (mitjana = 74,9) respecte a la mateixa setmana de 2019 (mitjana = 65,5) $p < 0,05$.

4. **Cops de calor.** Des de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya es van notificar 2 èxits per cop de calor. Els dos van ser notificats el 31 de juliol i havien tingut lloc els dies 21/07/2020 i 26/07/2020. Es tractava de 2 homes de 48 i 25 anys. Els dos van patir el cop de calor a l'exterior, el primer va ser trobat a la via pública i l'altre treballava a la platja com a socorrista. Es van donar als SVE de Tarragona i Terres de l'Ebre.
5. Pel que fa a les urgències ateses en els **quatre hospitals sentinella**, es va trobar en cada setmana una disminució estadísticament significativa en les urgències ateses a 2020 en relació amb la mateixa setmana de 2019, que pot estar explicat per la pandèmia.
6. En relació amb les **dades assistencials a tot Catalunya** segons el **CMBD**, durant els mesos d'estiu de l'any 2020, l'activitat urgent va **disminuir un 25%** respecte els anys

anteriors trencant la tendència alcista. Alhora, així com habitualment el mes de juliol era el que es donava més activitat, l'any 2020 va ser el mes d'agost.

7. Amb menor número d'urgències ateses també va decreïxer el número total d'ingressos. Ara bé, la proporció va augmentar. Així com el 2018 i 2019 s'ingressava entre el 10% i 9% dels contactes a urgències hospitalàries, el 2020 va ser de l'**11%**.
8. En general s'observa un fort descens dels pacients que s'atenen en presència al propi centre, un manteniment i cert increment de la demanda d'atenció domiciliària i un gran increment de l'atenció telefònica o telemàtica.

L'atenció ordinària va disminuir fins a un -52%; en menor grau ho va fer l'atenció urgent o continuada, fins a -39%. L'atenció telefònica es va incrementar fins a valors de 660% a 1131% respecte l'any anterior. Els grans canvis en les xifres es deu a que es partia d'activitat telefònica molt baixa abans de la COVID.

La demanda d'atenció domiciliària s'ha incrementat discretament entre el 2019 i 2020.

9. En relació a la difusió de mesures, pel que fa als centres sanitaris s'han fet:
 - circulars pròpies i reforç en l'activitat assistencial (CAP i domicili).
 - Informació personalitzada: consells verbals i telefònics.
 - Col·laboració de CatSalut Respon.
 - Reorganització de les agendes i consells perquè la gent es desplaçi al CAP en hores de menys calor.
 - Comissió interna a l'equip de seguiment de POCS, assignant personal de referència.
 - Potenciació de la tele-assistència en malalts fràgils i ATDOM.
 - Col·laboració del gestor de casos en el control de pacients fràgils.
10. L'activitat de **061 CatSalut Respon** a 2020 va atendre **37** consultes, que van afectar a **37** persones. En **17 (45,9%) es van mobilitzar recursos** (metges a domicili, o ambulància de qualsevol tipus) mentre que en la resta, 20 (54,1%) la consulta telefònica va resoldre el problema.

11. **Creu Roja** va fer un total de **100.085 trucades**, relacionades amb la prevenció dels efectes de la calor a Catalunya. D'aquestes, **62.842** han estat realitzades aprofitant les trucades a persones incloses en altres programes. Dins de la campanya específica *Onada de Calor* i campanya *Agenda-Catalunya* s'han efectuat **39.503** trucades.
12. L'**ACM** va informar tots els ajuntaments i ens locals associats sobre la necessitat de disposar de plans locals específics en cas d'emergència per donar-hi una bona resposta mitjançant una carta i enllaços al web.
13. La **FMC** va informar tots els ens locals associats a l'entitat (ajuntaments, consells comarcals, diputacions i EMD) sobre els plans d'actuació municipals i sobre el POCS 2020 mitjançant correu electrònic i enllaç a l'espai de vigilància epidemiològica del web del Departament de Salut.
14. El CSC va fer difusió de la informació del POCS (document del Pla, material de la campanya, enllaç web, etc.) als seus centres associats (centres de salut i d'atenció a la dependència) a través dels canals habituals de difusió: correu electrònic, Butlletí del CSC, web i Twitter des del moment que s'activa la campanya.
15. La UCH durant tot el període d'activació del Pla, ha fet difusió de la informació i seguiment del *Pla d'actuació per prevenir el efectes de les onades de calor sobre la salut (POCS 2019)*, als centres del sector sanitari i social associats a La Unió
16. El **Departament de Salut** va posar a disposició dels professionals de la salut diferents **cartells informatius** a través del seu espai web a l'ASPCAT. Igualment, des de [vídeo salut](#) es va posar a disposició diferents **vídeos amb els consells bàsics (protegiu-vos de la calor i un estiu ben fresc)** per fer-los servir a centres sanitaris, ajuntaments, YouTube, etc. i poder-los divulgar des de diferents llocs públics: pantalles de metro, aeroport. També es podien trobar al **web de l'ASPCAT**.
17. El **Departament de Treball, Afers socials i Famílies** va dedicar un espai al seu web al POCS i en va fer difusió durant l'estiu de 2020. La distribució es va adreçar principalment

a sectors que estan més exposats a altes temperatures. A més va fer difusió mitjançant un peu de signatura amb enllaç al seu web.

També va difondre el díptic a tots els centres mitjançant el seu lloc web, en l'àmbit temàtic de "Gent gran" i "Persones amb discapacitats".

3 ANNEXOS

Annex 1

Carta enviada als ajuntaments des de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques

Benvolgut/da alcalde/essa,

Un any més es posa en marxa el **Pla d'actuació per prevenir els efectes de les onades de calor sobre la salut (POCS)**, una iniciativa de l'Agència de Salut Pública de Catalunya i CatSalut, del Departament de Salut amb la col·laboració d'altres organismes de la Generalitat i les entitats municipalistes.

En cas d'una situació d'onada de calor, el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT) activaria el Pla de protecció civil de Catalunya per onada de calor (PROCICAT) que, en el supòsit de desplegar-se totalment, requeriria actuacions i procediments dels municipis.

Des de l'ACM us recordem la informació respecte a aquestes actuacions i procediments, que els municipis haurien de tenir en compte en cas d'onada de calor. Trobareu material de suport i tota la informació al web [ASPCAT](#).

Rebeu una cordial salutació.

President de l'ACM

President de la Comissió de Salut de l'ACM

Annex 2

E-mail adreçat a tots els ajuntaments i ens locals adherits a la FMC

Tema: Informació d'interès_Pla d'Actuació per prevenir els efectes de les onades de calor sobre la salut (POCS)

Importància: Alta

Un any més es posa en marxa el Pla d'actuació per prevenir els efectes de les onades de calor sobre la salut (POCS)

Des del dia 1 de juny i fins al 30 de setembre, el Departament de Salut (ASPCAT), conjuntament amb el Servei de Meteorològic de Catalunya, i amb la col·laboració d'altres organismes de la Generalitat, entitats municipalistes i entitats socials, han posat en marxa el Pla d'actuació per prevenir els efectes d'una possible onada de calor sobre la salut (POCS).

Us recordem que la informació respecte a les actuacions i procediments a portar a terme pels ens locals, així com la informació a la ciutadania (materials de suport), la trobareu als següents enllaços del Canal Salut:

[POCS Informació Ajuntaments Professionals](#)
[consells per a l'estiu](#)